

Orvosi szempontból rutinbeavatkozás, a páciensnek fizikai és lelki tortúra a koszorúér-operáció

A MŰTÉT ELŐTTI ESTE: MINT A SIRALOMHÁZ

■ A beteg és orvosa: Kutasi László sportoló, a közönségkedvenc focista (balról) és Bogáts Gábor egyetemi docens. A hatszoros válogatott labdarúgó hét évvel ezelőtt esett át bypassműtéten

Negyven évvel ezelőtt végezték az első olyan bypassműtétet, amelyben a szív koszorúérének cseréjekor már alkalmazták a ma is használatos, érfestéses technikát. Napjainkban ez a leggyakoribb szívsebészeti beavatkozás – orvosi szempontból rutinemegoldás, a páciensnek viszont hihetetlen fizikai és lelki próbatétel. Erről mesélt lapunknak az egykori szegedi közönségkedvenc labdarúgó, Kutasi László, illetve Ferenczi Dezső, a Roosevelt téri Halászcseré vezetője.

R. TÓTH GÁBOR

- Az utolsó estén úgy érzed magad, mint a siralomházban. Akárhogy is bízol abban, hogy sikerül a műtét, viaskodsz az érzéseiddel: mi van, ha meghalok holnap? Csak abban reménykedsz, hátha elhalaszti az egészet, miközben már nagyon meg is ijedtél, hiszen nem voltál jól előtte – fogalmaz az 59 éves Kutasi László. A Szeol AK és a Diósgyőr egykori elnyúhatatlan balhátvédje, hatszoros válogatott labdarúgó hét évvel ezelőtt esett át bypassműtéten. A szív koszorúérének korrekciója – melynek során a szervezetből vett egészséges erekkel pótolják az elmeszesedett, beszűkült éreredényeket – ma már rutínműtétnek számít. Ha azonban az ember élete a tét, a „rutin” szó értelmezhetetlenné válik számára.

„Mintha hátra szúrtak volna”

- Munka közben elkezdtem szédülni, remegni. Már korábban is éreztem olyat, mintha hirtelen egy törrel szíven szúrtak volna. Kivizsgálták, a terheléses EKG közben, 155-ös pulzusnál olyan rosszul lettem, hogy be kellett tolni a szobába a defibrillátort. Két főorvos állt egy órán keresztül mellett. Kiderült, két, 80 százalékos szűkületem van, műteni kell – emlékszik vissza Kutasi László, akit végül 2001. június 6-án operált Szegeden Bogáts Gábor egyetemi docens. - Most volt a hetedik születésnapom, meg is ünnepelem mindig – mondja Kutasi.

- 38 éves voltam, mikor a katéterezés hátsó fali infarktust diagnosztizált, kimutatta, két, teljesen elzáródott eret is

ki kell cserélni. Mintha hátra szúrtak volna – vall a diagnózis utáni pillanatokról Ferenczi Dezső, a Roosevelt téri Halászcseré vezetője, akin 1999. szeptember 23-án hajtottak végre ugyanilyen, hat és fél órás beavatkozást.

Az átvégelt szegycsont

- Két, az operáción már átesett ismerősömet faggattam ki előtte, az utolsó estén pedig jött Bogáts doktor, és egy órát beszélgettem velem. Biztatott, ne féljek, mondta, ha lehet, nem állítja meg a szívemet a varrás közben. Utólag kiderült, egy órára mégis le kellett állítani – meséli Kutasi László. Pólójának nyakkivágásában is jól látható a fehéres forradás – a szegycsontját teljes hosszában felvagták. Két eret vettek ki a combjából, bokájától combközépig húzódik az a heg.

- Mikor felébredtem, gondolom, órákkal a műtét után, a feleségemet láttam meg először. Nem tudtam, a valóság-e ez egyáltalán, vagy a túlvilág. Megkönnyebbültem, de nagyon gyenge is voltam, mindenholnan csövek lógtak ki belőlem – eleveníti fel

emlékeit Ferenczi Dezső. Kutasi pedig így summáz: „olyan volt, mintha végigment volna rajtam egy tank. Akkor

egyhetes kórházi utókezelést még két hét követte a deszki sanatóriumban. - Onnan viszonylag gyorsan ment a

→ Napi 2-3 beavatkozás Szegeden

- 2006-ban 677, 2007-ben 577 bypassműtétet végeztünk Szegeden. Ez a leggyakoribb szívsebészeti beavatkozás, naponta 2-3 beteget operálunk – tájékoztatott Bogáts Gábor, az SZTE ÁOK Kardiológiai Központ Szívsebészeti Osztályának vezetője, a Magyar Szívsebészeti Társaság elnöke, hozzátéve: Szegeden összesen 933 szívűtétet végeztek tavaly, illetve 903-at 2006-ban. Egyre nagyobb teret hódít a dobogó szíven, szív-tüdőgép segítségével végrehajtott koronária bypass technika. Ezzel a módszerrel elkerülhető a testen kívüli, gép általi mesterséges keringés, annak kedvezőtlen élettani hatásaival és lehetséges szövődésével együtt. Az elmúlt két esztendő magyarországi statisztikáinak tanúsága szerint ezzel a módszerrel a műtét kockázat is kisebb: mindössze egy százaléka körüli. - A műtét nem a betegség okát szünteti meg, ha valakinek érlelmeszesedési hajlama van, azt gyógyszerekkel kezelni kell. A beavatkozás után pedig életmódváltás szükséges: le kell szokni a dohányzástól, kerülni a stresszt, szakítani a mozgásszegény életmóddal – mondja az osztályvezető.

tudtam meg, mennyi erőnkbe kerül csak az, hogy megszólaljunk.”

„Már nem vagyok egész ember?”

Egy napot töltöttek az intenzív osztályon, három napot a figyelőben. Az

gyógyulás. De ott voltak a lelki dolgok: nagyon könnyen elhagyhattam volna magam, az járt a fejemben, már nem vagyok egész ember. A családomtól, barátaimtól, kollégáimtól azonban rengeteg támogatást kaptam,

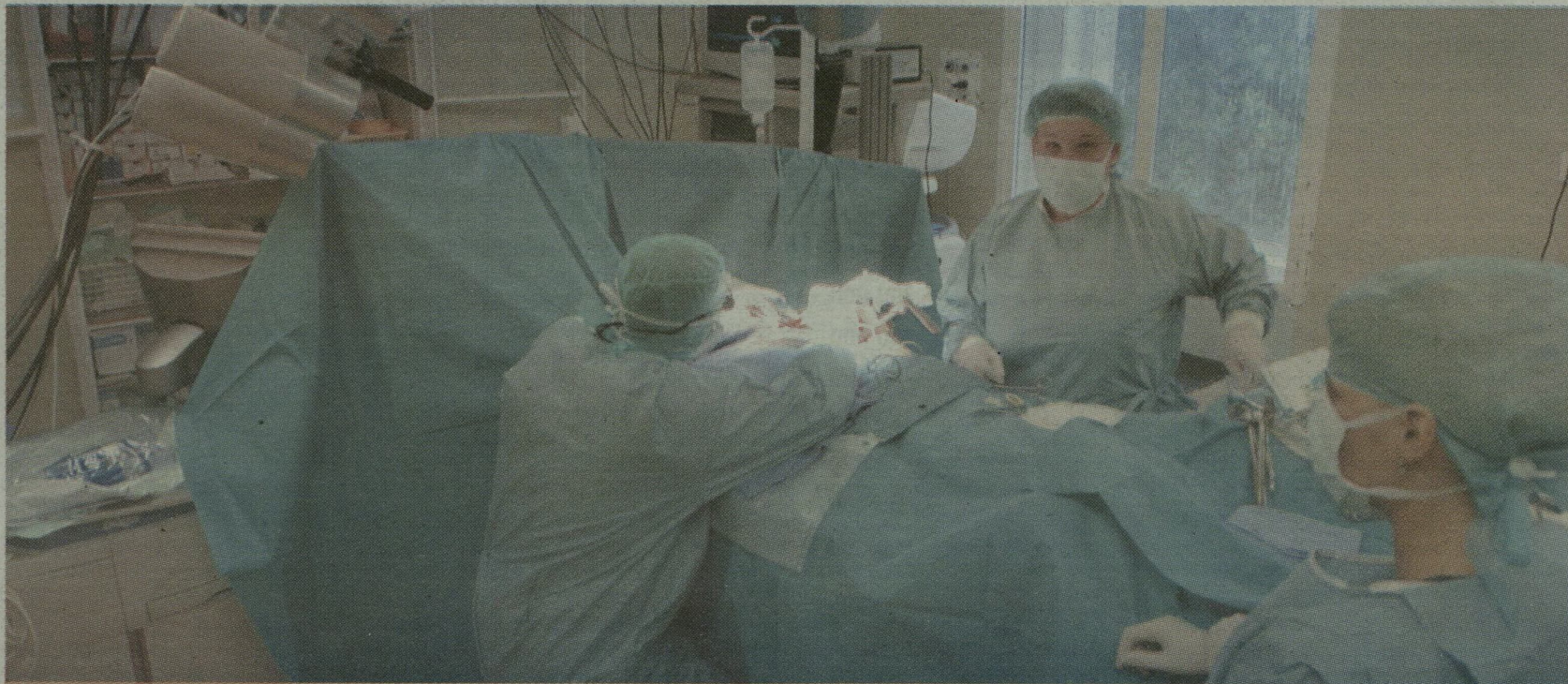
így néhány hónap alatt elmúlt – mondja Ferenczi. - Napról napra tért vissza az erőm. Leko-pogom: a mai napig nem fulladok, ha fel kell mennem a lépcsőn. Trenírozom magam, hiszen mondták: ha tetszik, ha nem, minden nap mozognom kell valamit. Muszáj – halljuk Kutasitól, aki tenisszel tartja karban magát.

A két végén égetett gyertya

- Egy évvel a műtét után már teljes értékű embernek éreztem magam, visszaálltam a munkába. De ugyanúgy két végéről égettem a gyertyát, mint azelőtt: nem adtam annyi kíméletet a szervezetemnek, amennyit kellett volna – fogalmaz Ferenczi Dezső, jelezve: ez később visszaütött. - Jól éreztem magam, nem volt olyan fontos a folyamatos kontroll, a gyógyszeresedés, a mozgás. Nem vettem elég komolyan a saját egészségi állapotomat – 9 évvel a műtét után pedig újra jelentkeztek a panaszaim. Újra szorító fájdalmat éreztem a mellkasomban. Tavaly szeptemberben agyi infarktust kaptam, elzáródott a baloldali nyaki ütőerem. Egy újabb katéterezés kimutatta: ismét nagyon rossz állapotban van az érrendszer, februárban egy beavatkozással kitégítettek két eret. Újabb műtétet már nem javasoltak, ennél többet nem lehet tenni, hogy mi lesz, nem tudom. Csak abban reménykedem, sokáig bírják még ezek az erek – mondja.

Álmatlan éjszakák

- Nagyon sok álmatlan éjszakába kerül, míg feldolgozod ezt a helyzetet. Máig nem tettem túl rajta magam, néha még most is rám tör az érzés: sajnos én kevesebb vagyok. Persze én sem akarok ezzel foglalkozni állandóan – meséli Kutasi László, akinek szinte teljesen el kellett szakadnia imádott sportágától, a labdarúgástól. - Hazudnék, ha azt mondanám, nem hiányzik, hiszen szorgalmasan üztem a gyakorlatban is, majd hét éven keresztül tanultam, szakdiző tanfolyamot végeztem. A Kiszomborral hat bajnoki címet szereztünk a megyei első osztályban, ám a stressz miatt nem folytathattam tovább pályafutásomat – keserít el a legendás labdarúgó, aki Ferenczi Dezsővel együtt arra figyelmeztet: fiatalon kell vigyázni a szervezetre, mert az nem felejt. Minél jobban kizsigereljük, annál súlyosabb következményei lehetnek.

■ Szegeden tavaly 933 szívsebészeti beavatkozást, közte 577 bypassműtétet végeztek